

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Анотація. Розглянуто особливості аналізу фінансових результатів для підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств.

Актуальність дослідження. Ефективність діяльності підприємства багато в чому залежить від того, наскільки швидко і правильно воно орієнтується у ринкових відносинах. Аналіз фінансових результатів набуває при цьому особливої важливості і необхідності, адже умовою життєдіяльності підприємства й основою його ефективного розвитку на конкурентному ринку є стабільність.

Сільськогосподарство України на 95% забезпечує населення продовольством, що є одним з найвищих показників у світі. За даними ООН Україна замикає трійку світових лідерів по динаміці виробництва сільськогосподарської продукції (після Бразилії і Росії). Галузь стає більш привабливою, якщо врахувати динамічне зростання цін на продовольство в 2010-2011 рр. у світі і в Україні у тому числі. Частка продукції сільського господарства у ВВП в Україні є одним з найвищих – 9,8% (2011р.). У високорозвинутих Франції та Німеччині на сільське господарство припадає всього 2-3% ВВП. Слід відзначити загальну тенденцію до скорочення цієї частки у всіх без винятку країнах. Та навіть на цьому фоні темпи скорочення цієї частки в Україні є одними з найшвидших, з 1990 року, коли частка сільськогосподарської продукції у структурі ВВП становила майже 24%, вона зменшилася у 2,3 рази.

Виклад основного матеріалу. З переходом економіки України до ринкових відносин, суттєвого розширення прав підприємств у галузі фінансово-економічної діяльності значно зростає роль якісного аналізу фінансових результатів діяльності підприємств, оцінки їхньої ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності.

Аналіз фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств є важливим елементом фінансового менеджменту. Користувачі фінансових звітів підприємств використовують методи фінансового аналізу для прийняття управлінських рішень, спрямованих на збільшення прибутковості, забезпечення стабільного фінансового стану [3, с.293].

В сучасних умовах господарювання, особливо для сфери сільського господарства, коли для фінансування виробничої діяльності підприємствами використовується залучений капітал, особливого значення набуває якісний аналіз та об'єктивна оцінка фінансових результатів діяльності, для зовнішніх користувачів: фінансових органів, комерційних банків, податкових органів, акціонерів. Прийняття рішення інвестором про фінансування виробничої діяльності підприємства або рішення банків про надання кредиту базується на вивченні фінансових результатів діяльності під-

приємства. Для власника оцінка фінансових результатів має важливе значення як інформаційна база про потенційні можливості збільшення прибутку, виявлення причин збитковості.

Під аналізом фінансових результатів діяльності розуміємо комплекс дій щодо вивчення результатів практичної роботи підприємства за певний період, з метою визначення ступеня ефективності використання всіх ресурсів, виявлення можливих недоліків в управлінні та надання необхідної інформації для оперативного керівництва для підвищення результативності діяльності підприємства.

Як будь-який напрям аналітичного дослідження, аналіз фінансових результатів підприємства має відповідати певним вимогам і ґрунтуватися на загальних принципах. При цьому основними завданнями аналізу фінансових результатів діяльності підприємства є:

- оцінка динаміки, обсягів, якості та структури фінансових результатів;
- виявлення факторів і кількісна оцінка їх впливу на фінансові результати;
- встановлення доцільності та ефективності використання прибутку;
- визначення резервів зростання прибутку та рентабельності, розробка рекомендацій щодо їх впровадження [1, с.220].

Джерелами аналітичної інформації для аналізу фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств є фінансовий план, бізнес-план, дані бухгалтерського обліку за розрахунками результатів діяльності, показники фінансової звітності ф.№1 «Баланс», ф.№2 «Звіт про фінансові результати», ф.№3 «Звіт про рух грошових коштів», ф.№4 «Звіт про власний капітал», ф.№5 «Примітки до річної фінансової звітності», дані статистичної звітності, показники внутрішньої управлінської звітності.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства включає такі основні елементи дослідження:

- «горизонтальний» аналіз фінансових результатів діяльності – дослідження змін кожного показника за поточний період, що аналізується;
- «вертикальний» аналіз показників – дослідження структури відповідних показників і їх змін;
- «трендовий» аналіз – дослідження в загальному вигляді динаміки зміни показників фінансових результатів діяльності за звітний період [2, с.75].

Вчасний та об'єктивний аналіз фінансових результатів сприяє підвищенню ефективності діяльності підприємств, найбільш раціональному та ефективному використанню основних фондів, матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, усунення зайвих витрат. А отримані результати аналізу створюють об'єктивні умови для підвищення ефективності управлінських рішень, а також отримання обґрунтованої облікової та аналітичної інформації для планування й прогнозування фінансових результатів.

Висновки. В сучасних умовах господарювання, що потребують від сільськогосподарських виробників забезпечення власної фінансової стійкості у зв'язку з нестабільною ситуацією в економіці країни, будь-яке підприємство прагне до максимізації своїх фінансових результатів, що обумовлює необхідність проведення для них якісного аналізу з метою виявлення резервів зростання їх обсягів у майбутньому.

Аналіз фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств є важливим засобом підвищення конкурентоспроможності підприємства, цей факт набуває все більшого значення в умовах ринкової економіки. Здійснення якісного аналізу фінансових результатів дає відповіді на питання, що пов'язані з вирішенням проблем підвищення ефективності діяльності та забезпечення конкурентоспроможності підприємства на ринку.

Література:

1. Андреева Г.І., Андреева В.А. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / Г.І. Андреева, В.А. Андреева. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 353 с.
2. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий аналіз: підручник. / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 392 с.
3. Череп О.Г., Падалко А.І. Особливості аналізу фінансового стану підприємств з метою запобігання їх неплатоспроможності / О.Г.Череп, А.І. Падалко// Економічний простір. – 2011.- №47. – С.293-299.